

Raadsinformatiebrief

De gemeenteraad van Albrandswaard

Uw brief van:

Ons kenmerk: 130884

Uw kenmerk:

Contact: K. Weeda

Bijlage(n):

Doorkiesnummer: 0180 698374

E-mailadres: k.weeda@bar-organisatie.nl

Datum: 10 december 2019

Betreft: uitvoering motie "vreemd aan de orde van de dag – motie accres"

Geachte raadsleden,

INLEIDING

Tijdens de raadsvergadering van 7 oktober 2019 is de motie "vreemd aan de orde van de dag – motie accres" aangenomen.

In de motie wordt het college opgeroepen een duidelijk signaal af te geven bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de noodzaak voor de bijstelling van de rekenmethode die wordt gehanteerd om de hoogte van het accres vast te stellen.

KERNBOODSCHAP

Via deze raadsinformatiebrief informeren wij u dat het college bijgaande brief aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft vastgesteld ter verzending.

BIJLAGEN

1. *Brief aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties*

Met vriendelijke groet,

het college van de gemeente Albrandswaard,
de secretaris, de burgemeester,

Hans Cats

drs. Jolanda de Witte

Gemeente Albrandswaard

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Mevrouw drs. K.H. Ollongren
Postbus 20011
2500EA Den Haag

Uw brief van: ...	Ons kenmerk: 130884
Uw kenmerk: ...	Contact: K. Weeda
Bijlage(n): ...	Doorkiesnummer: 0180 698374
	E-mailadres: k.weeda@bar-organisatie.nl
	Datum: 10 december 2019

Betreft: Noodzaak aanpassing rekenmethode accres gemeentefonds

Geachte mevrouw Ollongren,

Aansluitend bij meerdere gemeenten en in reactie op de meicirculaire van 2019. Na doorrekening van de gevolgen van de meicirculaire voor Albrandswaard, willen wij u namens onze gemeenteraad indringend wijzen op de noodzaak die wat ons betreft bestaat om de rekenmethode die gebruikt wordt om de hoogte van het accres te bepalen bij te stellen. Hieronder lichten wij deze noodzaak nader toe.

Meicirculaire 2019

Gemeenten zijn voor het overgrote deel van hun structurele inkomsten afhankelijk van de algemene bijdrage van de rijksoverheid. De hoogte van deze bijdrage wordt regelmatig bijgesteld via het accres. Veranderingen in het accres hebben daarmee dan ook een grote invloed op onze gemeentefinanciën. Een negatieve bijstelling van het accres zorgt al snel dat er gaten ontstaan in begrotingen van gemeenten en daarmee drastische maatregelen nodig zijn.

Het accres van het gemeentefonds wordt bepaald via de zogeheten trap-op-trap-af-methode. Daarmee zijn de uitgaven van uw rijksoverheid leidend in het bepalen van de hoogte van de uitkering van het gemeentefonds. Op het eerste gezicht lijkt dit systeem logisch. In momenten van economische tegenwind is dit een logische manier om te bezuinigen, zowel op rijks- als gemeentelijk niveau. De ontwikkeling van de rijksuitgaven laat echter een grilliger verloop zien dan de conjunctuur. In tijden van hoogconjunctuur is het niet logisch dat gemeenten moeten bezuinigen omdat het rijk minder geld uitgeeft. De meicirculaire laat echter zien dat dit op dit moment wel het geval is. De meicirculaire bevat namelijk een negatief accres, waarmee de hoogte van de uitkering aan gemeenten naar beneden wordt bijgesteld. Dit negatieve accres komt voort uit het lager uitvallen van de kosten van de rijksoverheid dan verwacht was bij de begroting. Daarmee worden gemeenten de dupe van het feit dat de rijksoverheid niet al haar plannen die in de begroting waren opgenomen waar kan maken.

Taken van de Rijksoverheid en gemeenten zijn volkomen onvergelijkbaar. De veronderstelling dat een lagere ontwikkeling in lonen en prijzen op Rijksniveau in dezelfde mate doorwerkt bij gemeenten, achten wij dan ook niet realistisch. Daarmee liggen de "geest" en de "letter" van de trap-op-trap-af-systematiek verder uit elkaar dan ooit.

Zelfs met bovenstaande kanttekening, lijkt de boodschap van de meicirculaire in eerste oogopslag positief te zijn. De positieve cijfers komen echter grotendeels voort uit posten met een specifiek doel en de incidentele gedeeltelijke compensatie van de kosten die gemaakt worden voor jeugdzorg. Hier staat een korting tegenover van het accres. Nadat de uitdaging om de kosten van het sociaal domein te beheersen sinds een aantal jaar op het bord van de gemeenten is gelegd, lijkt de incidentele extra bijdrage vanuit het rijk dan ook vooral een geormerkte sigaar uit eigen doos van het gemeentefonds te zijn.

Gemeentelijk gevolgen

De meicirculaire laat ons dus zien dat het accres fors naar beneden wordt bijgesteld. Waar het voor de Rijksoverheid mogelijk om kleine bedragen lijkt te gaan, gaat het voor meerdere gemeenten om veel geld. Zo ook voor onze gemeente.

Na jaren van gemeentelijke bezuinigingen is de rek er echt uit. Het is niet uit te leggen aan de inwoners van ons dorp dat voorzieningen moeten worden afgebouwd door geldgebrek dat ten dele voortkomt uit het feit dat de Rijksoverheid minder geld uitgeeft. Inwoners betalen ondertussen wel gewoon hun belastingen, zowel op gemeentelijk niveau als op Rijksniveau, waarmee onder meer het gemeentefonds wordt gefinancierd. In tijden van hoogconjunctuur wordt daarom verwacht dat ook de gemeente een (financiële) bijdrage kan leveren aan de ontwikkeling van ons dorp. De boodschap dat dit niet kan door ongrijpbare ontwikkelingen buiten onze gemeente leidt tot een verdere afkalving van het aanzien van de overheid.

Herijking verdeling algemene uitkering

Vorig jaar heeft u een traject in gang gezet om de verdeling van het gemeentefonds te herijken. Met de herijking streeft u naar een globale verdeling, die aansluit bij de verschillen in kosten van gemeenten en inkomsten die gemeenten zelf genereren. De nieuwe verdeling moet zijn beslag krijgen in 2021 en daarmee leiden tot een aangepast gemeentefonds. Wij hopen dat dit leidt tot een meer realistische en rechtvaardige manier van verdelen, ook wat de manier van vaststellen van het accres betreft. Wij zullen de herijkingsoperatie dan ook nauwlettend in de gaten houden en waar nodig samen optrekken met andere gemeenten en/of de VNG als de ontwikkelingen het geschetste probleem onvoldoende adresseren en oplossen.

Tegelijkertijd zijn wij van mening dat gemeenten niet kunnen wachten op de invoering van deze nieuwe verdeling per 2021. De huidige aanpak slaat immers flinke gaten in de gemeentelijke begrotingen.

Oproep

Hierboven hebben wij beschreven waarom wij van mening zijn dat de huidige methode om de hoogte van het accres vast te stellen niet langer houdbaar is. Wij willen u hierbij dan ook, mede namens onze gemeenteraad, indringend vragen om deze rekenmethode bij te stellen. De bijstelling van deze rekenmethode kan wat ons betreft onderdeel zijn van de herijking van de verdeling van het gemeentefonds en moet daarbij zorgen voor een meer rechtvaardige verdeling van de bijdragen van het Rijk aan gemeenten. Daarbij verzoeken wij u om de aanpassing van deze rekenmethode met terugwerkende kracht door te voeren. Te lang rigide vasthouden aan de trap-op-trap-af-systematiek leidt immers tot schade op dit moment, zowel financieel als qua bestuurlijke geloofwaardigheid.

Uiteraard zijn wij bereid om ons verzoek nader aan u toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders van Albrandswaard,
de secretaris, de burgemeester,

Hans Cats

drs. Jolanda de Witte